

lering. Men man har fra socialdemokratisk Side i Udvalget ikke formaaet at paavise saadanne enkelte Tilfælde.

Vi har da, ganske som man jo har forlangt, givet Anvisning paa en ny Forhandlingsbasis, idet vi har peget paa den Vej, der efter vor Mening er en af Vejene til Rom, nemlig Toldvejen. Maa jeg have Lov til i Anledning af en Bemærkning, der faldt fra den ærede Ordfører for Venstre, at sige følgende. Den ærede Ordfører for Venstre kom med den Udtalelse, at vi her i Landet hidtil havde drevet Frihandelspolitik. Dertil vil jeg svare: Jeg ved ikke, hvad Toldloven af 1908 efter hans Mening er, om den er et Udtryk for Frihandelspolitik eller Beskyttelsespolitik, men jeg ved, at den blev foreslaaet fra Venstres Side, og at det er Venstre, der bærer Ansvar for denne Lov. Foranstaltninger, der fører Tolden tilbage til det samme Forhold til det nu herskende Prisniveau, som Tolden den Gang stod i til det da herskende Prisniveau, maa altsaa siges i højeste Grad at være overensstemmende med Venstres Toldtanker, hvad enten disse Toldtanker kan benævnes frihandelsmæssige eller beskyttelsesmæssige. Sagen er i øvrigt denne, at ved saadanne Toldforanstaltninger, som vi gennem vort Ændringsforslag aabnede Adgang til, vilde man kunne oplive den hjemlige Produktion, altsaa forøge Varemængden her i Landet, forøge Brøkens, Værdibrøkens Tæller, Trangen til udenlandske Betalingsmidlers Fremskaffelse vilde være blevet mindre, og man vilde endelig have faaet rigeligt med Penge til at afbetale paa Statsgælden, først og fremmest Statens Gæld til Nationalbanken, altsaa nøjagtig det, som man nu fra Valutacentralens Side efter min Mening med Rette har peget paa.

Nu vil man gøre gældende, og det blev ogsaa gjort gældende af den ærede sidste Taler, at det var jo en gammel Tanke, vi her er fremkommet med, og vi maatte paa Forhaand vide, at den kunde vi ikke faa andre Partier med til, det var altsaa en unyttig Pukken paa vort Særstandpunkt. Jeg vil dertil svare: Hvorfor i Alverden skulde vi tro, at det var umuligt at bevæge to store Partier som Socialdemokratiet og Venstre til at gaa videre ad den Vej. Lad os begynde med Socialdemokratiet. Den Tankegang, der fører til Kravet om Importregulering, er jo dog ubestrideligt, hvad ogsaa den ærede Ordfører for Venstre gentagne Gange var inde paa, væsensbeslægtet med den Tanke, der ligger til Grund for Indførelsen af Guld-told. Naar man vil det større, maa man dog ogsaa ville det deri

liggende mindre. Naar man overhovedet forstaaer Betydningen af, at udenlandsk Import erstattes af dansk Arbejde, maa man ogsaa kunne stille sig venligt, sympatisk overfor den Tanke, at man forsøger at naa til dette Maal gennem den mildere Vej, gennem den almindelig anerkendte Vej, som hedder Told.

Hvad Venstre angaar, har man hørt Gang paa Gang fra den højtærede Ordfører for dette Parti, at Venstre var ikke, saaledes som det er blevet sagt, et Bondeparti, et Agrarparti, men et Samfundsparti; men er det et Samfundsparti, maa det jo forstaae andre Erhvervs Krav, og et hvilket som helst Erhverv har Krav paa at kunne faa et Marked. Det er Betingelsen for overhovedet at kunne producere, at man kan faa Afsætning, altsaa at man har et Marked. Ydre Omstændigheder, hvorover Landbruget aldeles ikke er Herre, har givet Landbruget et Marked i England. Landbruget har vist Dygtighed ved at kunne udnytte dette Marked, det skal ikke tages fra det, men det har ingen som helst Indflydelse haft paa, at det engelske Marked aabnede sig for det danske Landbrug, det har ingen Indflydelse paa, at det vedblivende ligger aabent for det danske Landbrug. Det er Appelsinen, der faldt ned i Aladdin's Turban, saa i den Anledning skal det ikke være saa overordentlig stort — det var for øvrigt Aladdin heller ikke, han tog Appelsinen med klædelig Beskedenhed og delte den med de andre oven i Købet. — Se, et Samfundsparti maa forstaae, at ethvert Erhverv maa have de ydre Kaar, som dets Udøvelse kræver, og naar man for den hjemlige Industri ikke kan skaffe det tilbørlige Marked paa anden Maade end gennem Beskyttelsestold, har den et naturligt Krav derpaa. Hvis det var gaaet saaledes, at det engelske Marked var blevet lukket, og det tyske Marked var blevet lukket, og det danske Landbrug var blevet henvist til det hjemlige Marked, er der da nogen, der tvivler paa, at det danske Landbrug havde accepteret Protektionismen — og med Rette?

Overfor Regeringen vil jeg sige, at saa meget skal nu her slaas fast, at den socialdemokratiske Regering er den sidste i Verden, der kan bebrejde os Konservative, at vi kommer med de samme Forslag som i forrige Samling. Thi hvad andet har den socialdemokratiske Regering selv gjort? Men der er en betydningsfuld Forskel: Vi har ikke stereotypet gentaget vort Forslag, saaledes som den socialdemokratiske Regering har gentaget sine, men i de Ændringsforslag, vi har antydet i Betænk-